

$$\Delta\Pi, \Delta P, \Delta w, \Delta L, \Delta r, \Delta K, \Delta s, \quad (6)$$

Прикладом структурних деформацій соціальної політики є скорочення 20 тисяч працівників акціонерного товариства "АрселорМіттал Кривий Ріг" [9].

Для оптимізації інформаційних потоків P_k і покращення конфігурації інвестиційного проекту використовуємо функціонал якості (аналогічний функціонал для задач інваріантного управління наведено у праці [10]) з урахуванням коефіцієнта чутливості K і оберненого зв'язку:

$$J(P_k, FB(P_k)) = \int_{t_0}^{t_k} f(\bar{y}, \bar{u}, \bar{s}, K) dt \Rightarrow opt, \quad (7)$$

де: \bar{y} – вектор заданих впливів ($y_j(t)$ – компоненти вектора, $j = 1, 2, \dots, n$); \bar{u} – вектор керувань; \bar{s} – вектор невизначених збурень; $[t_0, t_k]$ – інтервал часу, в якому розглядається процес (формування оптимальних значень параметрів, які відповідають інформаційним потокам P_k , $k=1, 2, \dots, m$); m – загальне число інформаційних потоків, які розглядаються у цьому інвестиційному проекті; $f(\bar{y}, \bar{u}, \bar{s}, K)$ – функція, що відображає показник якості; $FB(P_k)$ – функція, яка характеризує обернений зв'язок (Feed-back) між потоками P_k і оточенням з урахуванням коефіцієнта чутливості K і думок експертів.

Висновки. На основі трифакторних (T, K, L) виробничих функцій розроблено систему рівнянь математичної моделі для аналізу соціальної політики підприємств, які враховують виробництво та інвестиційні проекти. З допомогою цієї моделі можна досліджувати структурні деформації в мікро- та макроекономічному аспекті з урахуванням показників, які характеризують перспективи інвестиційних проектів, соціальні ресурси і науково-технічний прогрес.

Для оптимізації інформаційних потоків і покращення конфігурації інвестиційного проекту соціального спрямування запропоновано використовувати функціонал якості, в якому враховано коефіцієнт чутливості K і обернений зв'язок.

Запропоновану методику побудови розширеної системи рівнянь економетричної моделі можна буде орієнтувати на оптимізацію соціальної політики держави в макроекономічному масштабі.

Література

1. Попович Т.М. Організаційно-економічний механізм регулювання ринку споживчих товарів: Автореф. дисертації на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук за спец. 08.00.03 – економіка і управління національним господарством. – Тернопільський нац. екон. ун-т, Тернопіль, 2008. – 20 с.
2. Заславская Т.И. Экономическая социология: этапы становления и перспективы/ Т.И. Заславская// Регион: экономика и социология. – 2007, № 3. – С. 132-150.
3. Соціальна економіка: [навч. посібн.]/ Кол. авт. О.О. Беляев, М.І. Діба, В.І. Кириленко та ін. – К. : КНЕУ, 2005. – 196 с.: Підр. 1.1. Предмет курсу "Соціальна економіка" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/22283/>.
4. Романко О.П. Конкуренцеспроможність машинобудівного підприємства: сутність та властивості/ О.П. Романко// Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Логістика. – 2008, № 633. – С. 609-613.
5. Наконечний С.І. Економетрія: [підручн.]/ С.І. Наконечний, Т.О. Терещенко, Т.П. Романок. – [вид. 4-те, доп. і перероб.] – К. : КНЕУ, 2006. – 528 с.

6. Вітлінський В.В. Моделювання економіки: [навч. посібн.]/ В.В. Вітлінський. – К. : КНЕУ, 2003. – 408 с.
7. Управління проектами: [конспект лекцій]/ Одеський регіональний ін-т державного управління Національної Академії державного управління при Президентіві України. – Одеса, 2008. – 155 с.
8. Швець О.М. Науково-технічний прогрес і підвищення ефективності виробництва регіону/ О.М. Швець// Науковий вісник Українського державного лісотехнічного університету. Економіка, планування і управління. – 2003, вип. 13.4. – С. 238-247.
9. Довгаль С. Як гартувалася "Криворіжсталь"/ С. Довгаль// Україна молода. – 24 квіт. 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/2262/159/80530/>.
10. Голубева Т.О. Використання методу оцінювання в задачах інваріантного управління/ Т.О. Голубева, В.М. Дубовий// Вісн. Вінницького політехн. ін-ту. – 2007, № 1. – С. 5-9.

Семчук Ж.В. Теоретические основы управления инвестиционными ресурсами социальной экономики с учетом принципов проектного анализа

Рассмотрены теоретические подходы к управлению инвестиционными ресурсами социальной экономики с учетом структурных деформаций в рыночной среде на принципах проектного анализа. Представлен структурный анализ теории, способствующий социальной деятельности государства в целом и отдельных предприятий с учетом инвестиционных ресурсов. Определено множество факторов, с помощью которых можно формировать соотношения для процессов в экономическом пространстве, которые способны обеспечить контроль инвестиционных ресурсов социальной экономики.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, социальная экономика, инвестиционные ресурсы, структурные деформации, оптимизация, проектный анализ.

Semchuk Z.V. Theoretical bases of management of investment resources of the social economy based on the principles of project analysis

The theoretical going is considered near the management of social economy investment resources taking into account structural deformations in a market environment on principles of project analysis. A structural analysis theory to promote social activities of the state as a whole and individual companies considering investment resources. Defined set of factors with which to create value for processes in the economic environment that are able to take control of investment resources of social economy.

Keywords: investment activity, social economy, investment resources, structural deformations, optimization, project analysis.

УДК 504

Аспір. В.Ф. Терещенко¹ –

Інститут агроекології і природокористування НААН України

СУТНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Досліджено наукові підходи до визначення сутності екологічного аудиту вітчизняними і зарубіжними вченими, нормативно-правовими документами, зроблено акцент на екологічному аудиті в аграрному виробництві. Це відкриває нові перспективи в науково-методологічному, організаційному, технологічному та соціальному планах. Вони слугують базовою категорією вирішення проблем у природокористування сільськогосподарського виробництва. Зокрема, йдеться про використання, відтворення, збереження природних ресурсів та охорону навколишнього природного середовища.

Ключові слова: аудит, дослідження, сутність, законодавство, визначення, збереження, природокористування.

¹ Наук. керівник ст. наук. співроб. П.П. Мельник, канд. екон. наук

Проблеми сучасності в аграрному виробництві все більше набувають глобальних масштабів екологічної небезпеки. Нераціональне використання природних ресурсів, забруднення навколишнього природного середовища (НПС) призводять до порушення екологічної рівноваги в агросфері, отримана сільськогосподарська продукція не завжди оптимальна у співвідношеннях використання, відтворення та збереження природних ресурсів. Більшість сільськогосподарських виробників у гонитві за прибутками переймаються питанням високих темпів економічного зростання незважаючи на екологічні вимоги, що призводить до небажаних і незворотних екологічних процесів в аграрному виробництві.

Такий стан господарської діяльності породжує низку проблем у сфері охорони НПС, раціонального використання природних ресурсів, а також процесів функціонування і відтворення екосистем. Для практичного вирішення еколого-економічних проблем одним із найбільш ефективних інструментів контролю за процесами активізації екологодеструктивного господарювання в галузях сільськогосподарського виробництва є екологічний аудит.

Водночас, екологічний аудит є інструментом екологічного менеджменту, що контролює використання, збереження і відтворення природних ресурсів та охорону НПС, регулює еколого-економічні відносини у природокористуванні галузей, здійснює процеси уникнення екологічних проблем.

Екологічний аудит є надзвичайно важливим для економіки, оскільки дає змогу зменшувати екологічні та комерційні ризики, пов'язані з ухваленням господарських рішень, підвищує ефективність екологічної політики. Конкретизація сутності екологічного аудиту дасть змогу більш обґрунтовано розглядати його як сукупність екологічних і економічних інструментів оцінки зниження негативного впливу на НПС.

Методологічні засади екологічного аудиту стали предметом дослідження провідних вітчизняних учених-економістів: Л.І. Максимів, В.М. Навроцького, І.М. Потравного, Л.А. Сахно, Г.П. Серова, С.В. Макарова, В.Я. Шевчука, Ю.М. Сахна, В.Л. Сидорчука та інших.

Незважаючи на вагомий результат досліджень зазначених вчених, теоретико-методологічні засади екологічного аудиту і надалі потребують їх ґлибокого вивчення і удосконалення, особливо в системі теоретичних підходів, способів його проведення, прийомів і операцій, за допомогою яких оцінюють господарську діяльність об'єкта аудитування.

Мета роботи – дослідити науково-теоретичні підходи до розкриття сутності екологічного аудиту, зокрема в сільськогосподарському виробництві.

Результати досліджень. Для аналізу існуючих визначень сутності екологічного аудиту ми провели дослідження у вітчизняних і зарубіжних нормативно-правових актах, наукових працях.

Нині за кордоном, враховуючи великий досвід екологічного аудитування, існує багато підходів до визначення екологічного аудиту. Так, екологічний аудит розглядають як:

- систематичний документований підтверджувальний процес об'єктивного отримання та оцінки свідомств аудиту для визначення відповідності або невідповід-

ності критеріям аудиту специфічної діяльності в сфері охорони навколишнього середовища (ISO 14011:1996);

- документально оформлений систематичний процес перевірки, який включає збирання і об'єктивне оцінювання доказів аудиту для встановлення відповідності визначення видів діяльності, заходів, умов, системи управління навколишнім середовищем та інформації з цих питань критеріям аудиту, включає передачу результатів перевірки замовникові (ISO 14010:1997);
- систематичний і незалежний аналіз, який дає змогу визначити відповідність діяльності та результатів у царині якості запланованим заходам, а також запровадження заходів і їх придатність поставленим цілям (ISO 8402:1994);
- методичне вивчення екологічної інформації про організацію, споруду чи об'єкт для з'ясування того, якою мірою вони відповідають певним критеріям аудиту, моментальна фотографія екологічної обстановки на об'єкті, що аудитується (Всесвітній банк розвитку);
- систематична, документована, періодична та об'єктивна оцінка експлуатації об'єктів і діяльності відповідно до екологічних вимог ("Заява про політику в царині екологічного аудиту", прийнята Агентством з охорони навколишнього середовища США 9 липня 1986 року);
- засіб, інструмент управління, що охоплює систематичну, документовану, періодичну та об'єктивну оцінку того, наскільки відповідають організаційна система, управління охороною навколишнього середовища, функціонування обладнання екологічним цілям, а також оцінку відповідності діяльності виробництва екологічній політиці компанії, включаючи й відповідність нормативним вимогам ("ICC Position Paper on Environmental Auditing"), від 29 листопада 1988 р. (Міжнародна торгова палата. Рада європейського співтовариства);
- дослідження навколишнього середовища, що проводяться для визначення впливу на навколишнє середовище і потенційних зобов'язань, пов'язаних з передачею власності або подальшою діяльністю (Європейський банк реконструкції і розвитку) [1, 2].

У наказі Державного комітету екології Росії від 16.10.1997 р., № 453 "Про систему екологічного аудитування" дано таке визначення: "экологический аудит – независимая, объективная, вневедомственная оценка соответствия деятельности хозяйствующих субъектов и состояния окружающей среды требованиям действующего природоохранного законодательства, нормативных и правовых актов, методических и регламентирующих документов в области охраны окружающей среды и природопользования" [3]. Згодом в наказі Державного комітету Російської Федерації по охороні навколишнього середовища від 30.03.1998 р., № 181 враховується елемент підприємницької діяльності у сфері екологічного аудиту та визначається екологічний аудит як підприємницька діяльність екологічних аудиторів чи екологічних аудиторських організацій щодо здійснення незалежних позаповідомчих перевірок господарської діяльності, що впливає на навколишнє середовище і здоров'я населення.

У Законі України "Про екологічний аудит" екологічний аудит трактовано як "документально оформлений системний незалежний процес оцінювання об'єкта екологічного аудиту, що включає збирання і об'єктивне оцінювання доказів для встановлення відповідності визначених видів діяльності, заходів, умов, системи екологічного управління та інформації з цих питань вимогам законодавства України про охорону НПС та іншим критеріям екологічного аудиту" [4].

Закон визначає сутність екологічного аудиту як процес оцінювання об'єкта екологічного аудиту, що включає збирання і об'єктивне оцінювання доказів; він надає якісну характеристику процесу – документально оформлений, системний, незалежний; окреслює мету проведення екоаудиту – встановлення відповідності визначених видів діяльності, заходів, умов, системи екологічного управління та інформації з цих питань вимогам законодавства України про охорону НПС та іншим критеріям екологічного аудиту.

Близьким за змістом до Закону України є тлумачення екологічного аудиту В. Сидорчуком. У роботі [5] екологічний аудит розглянуто як незалежну об'єктивну позавідомчу оцінку відповідності діяльності господарських суб'єктів чинному природоохоронному законодавству, нормативним та правовим актам в галузі охорони навколишнього природного середовища та природокористування.

У вітчизняній та російській економічній літературі екологічний аудит також розглядають як: форму екологічного контролю; методичне вивчення екологічної інформації; незалежну оцінку екологічної безпеки; підприємницьку діяльність; один з елементів екологічно спрямованого фінансового аудиту; оцінку відповідності обраним екологічним критеріям, законодавству, стандартам та виявлення ризиків тощо [2].

Багато вчених вважає, що екологічний аудит є незалежною оцінкою екологічної безпеки та екологічних наслідків господарської діяльності, що впливає на навколишнє середовище та відповідає вимогам чинних нормативних актів [6-8]. С.В. Макаров і Л.Б. Агарова додають екологічному аудиту до функції оцінки ще й аналіз та розроблення рекомендацій: "под экологическим аудитом подразумевается вневедомственная, независимая, квалифицированная оценка, анализ, разработка соответствующих рекомендаций и предложений по фактическим результатам любой экологически значимой деятельности" [9].

В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкин, В.М. Навроцький визначають екологічний аудит як "інструмент управління, який ґрунтується на системному підході, за допомогою якого оцінюється екологічна ефективність управління підприємством для збереження НПС й підтримки конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості за рахунок екологічно чистого виробництва [10].

З розвитком консалтингових послуг доцільно розглядати екологічний аудит як вид підприємницької діяльності. Г.П. Серов розглядає екологічний аудит як підприємницьку діяльність, що оцінює відповідність діяльності підприємства екологічному законодавству [11]. Б.М. Данилишин підтримує цю думку і дає таке визначення: "екологічний аудит підприємства – це підприємницька діяльність зі здійснення незалежних позавідомчих заходів (обов'язкових і ініціативних), проведених на основі договору, що полягають у зборі та оцінці інформації про стан технологічного і природоохоронного устаткування на підприємстві, виконання ним вимог природоохоронного законодавства, реалізацію планів природоохоронної діяльності та забезпечення екологічної безпеки, декларування безпеки промислового об'єкта" [1].

В.А. Борисова зазначає, що в процесі підприємницької діяльності екологічних аудиторів чи екологічних аудиторських організацій під час здійснення аналізу і оцінки господарської діяльності, яка впливає на навколишнє середови-

ще, розробляють рекомендації щодо зниження негативного впливу на довкілля і здоров'я населення [12]. Вешкурцева С.А. доходить висновку, що завдання екологічного аудиту полягає не лише у перевірці роботи і звітності підприємств і організацій на предмет їх відповідності природоохоронному законодавству, а й у наданні додаткових аудиторських послуг, "основная цель оказания таких услуг – повышение эффективности внутренней системы экологического контроля и управления объекта аудирования, развитие системы экологического менеджмента и, в конечном счете, возможность получить дополнительную выгоду за счет экономии на штрафных санкциях и компенсационных платежах" [9].

Я. Мех, Р. Кулик, О. Петрик у своїх роботах [13, 14] доводять доцільність поєднання екологічного аудиту та аудиту фінансової звітності в частині відображення в ній інформації про природоохоронну діяльність суб'єкта господарювання. А.С. Шестаков вважає метою проведення екологічного аудиту виявлення минулих або існуючих проблем і потенційних екологічних ризиків, невідповідності діяльності вимогам екологічного законодавства [9].

Л.І. Максимів оцінює екологічний аудит як форму екологічного контролю. У роботі [15] зазначено: "екологічний аудит – форма екологічного контролю, інструмент оцінки впливу на стан навколишнього середовища, спрямованого на посилення екологічної складової господарської діяльності. Під екологічним аудитом можна розуміти визначення сукупності показників стану навколишнього середовища у конкретному місці в будь-яку задану хвилину часу і зіставлення цих показників з національними та міжнародними стандартами".

І. Потравний визначає екологічний аудит як "систематизований, задокументований процес отримання, вивчення і оцінки екологічної інформації про об'єкт аудиту на основі проведення незалежної, позавідомчої перевірки його відповідності визначеним критеріям" [16].

Учені [17-19] доводять в своїх працях, що екологічний аудит – незалежне дослідження всіх аспектів господарської діяльності підприємств з метою визначення величини впливу на зміни в стані НПС для приведення діяльності у відповідність з вимогами природоохоронного законодавства, раціонального використання природних ресурсів, зниження відходів, викидів, скидань, запобігання техногенним катастрофам.

Г.В. Белов вважає, що екоаудит необхідно проводити для перевірки здатності підприємства випускати екологічно чисту продукцію [20]. Відповідно до Методичних рекомендацій щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, основними завданням екологічного аудиту є [21]:

- збір достовірної інформації про екологічні аспекти виробничої діяльності об'єкта екологічного аудиту та формування на її основі висновку екологічного аудиту;
- встановлення відповідності об'єктів екологічного аудиту вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища та іншим критеріям екологічного аудиту;
- оцінка впливу діяльності об'єкта екологічного аудиту на стан навколишнього природного середовища;

- оцінка ефективності, повноти і обґрунтованості заходів, яких вживають для охорони навколишнього природного середовища на об'єкті екологічного аудиту.

У роботі [2], провівши аналіз підходів до існуючих визначень екоаудиту, вчені дійшли висновку, що "поняття екологічний аудит повинне одночасно стисло і змістовно відображати форму і механізм проведення; мету і задачі екоаудиту (функції, спрямованість); контрольовані сфери і фактори господарювання; взаємозв'язок з організаційно-економічним механізмом агроприродокористування".

На наш погляд, сутність екологічного аудиту відображає взаємозв'язок і взаємодію основних його аспектів, які задіяні в процесі аудитування. Функціонування таких підходів передбачає об'єктивну необхідність існування екологічного аудиту як інструменту екологічного менеджменту, зумовленого характером багатьох природних, еколого-економічних і соціальних чинників, задіяних в суспільному виробництві. Тому, в міру своєї спрямованості він вирішує нагальні питання сьогодення і в перспективі, що є пріоритетами в сучасному світі.

Отже, серед учених відсутнє єдине загальноприйняте визначення сутності екологічного аудиту. Більшість учених не враховують різнобічних функцій екологічного аудиту в системі управління, а розглядають його як засіб реалізації державної політики у сфері забезпечення екологічної безпеки і раціонального природокористування, форму екологічного контролю, підвид економічної діяльності, інструмент оцінки впливу виробничо-господарської діяльності на довкілля та ін.

Система наукових знань про повноцінне визначення екологічного аудиту є гарантією успіху побудови якісних прогностичних моделей досліджуваних процесів, відтак умовою підвищення ефективності природокористування в галузях сільськогосподарського виробництва.

Література

1. Данилишин Б.М. Економіка природокористування : підручник / Б.М. Данилишин, М.А. Хвесик, В.А. Голян. – К. : Вид-во "Кондор", 2010. – 465 с.
2. Мішенін Є.В. Екологічний аудит сільськогосподарського землекористування (організаційно-економічні засади) : монографія / Є.В. Мішенін, Т.І. Пізняк. – Харків : Вид-во "Бурун і К", 2012. – 176 с.
3. Приказ Госкомэкологии России "О системе экологического аудирования" от 16.10.1997 г., № 453. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://base.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=EXP;n=2879351>.
4. Закон України "Про екологічний аудит" від 24.06.2004 р., № 1862-IV. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1862-15>.
5. Сидорчук В.Л. Развитие экологического аудита в сфере природопользования и охраны окружающей среды: теория, методы и практика / В.Л. Сидорчук. – М. : Изд-во НИИ-Природа, РЭФИА, 2002. – 458 с.
6. Акопян В. Аудит в галузі довкілля: проблеми становлення / В. Акопян // Малий і середній бізнес. – 1999. – № 1. – С. 27-28.
7. Семенов Т.А. Экологическое аудирование промышленных предприятий / Т.А. Семенов // Машиностроитель. – 1997. – № 10. – С. 54-58.
8. Гусева Т.В. Экологическое аудирование / Т.В. Гусева, С.В. Макаров, М.В. Хотулева, С.Ю. Дайман, Т.А. Иванова // Химия в России. – 1997. – № 11. – С. 12-15.
9. Вешкурцева Е.А. Экологический аудит: проблемы становления и развития в России. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://www.viems.ru/asnti/ntb/ntb501/ecoupr2>.

10. Шевчук В.Я. Екологічний аудит : навч. посібн. / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкин, В.М. Навроцький. – К. : Вид-во "Вища шк.", 2000. – 343 с.
11. Серов Г.П. Экологический аудит: Концептуальные и организационно-правовые основы / Г.П. Серов. – Изд. 2-ое, [перераб. и доп.]. – М. : Изд-во "Экзамен", 2000. – 766 с.
12. Борисова В.А. Екологічний аудит як механізм регулювання впливу на довкілля / В.А. Борисова // Держава та регіони. – 2002. – № 4. – С. 44-49.
13. Мех Я. Екологічний аудит: сутність і проблеми становлення / Я. Мех, Р. Кулик // Бухгалтерський облік і аудит : наук. журнал. – 2010. – № 2. – С. 45-48.
14. Петрик О. Екологічний аудит в Україні: проблеми методика та організації / О. Петрик // Бухгалтерський облік і аудит : наук. журнал. – 2008. – № 4. – С. 51-56.
15. Максимів Л.І. Формування концепції екологічного аудиту в Україні у контексті європейської інтеграції / Л.І. Максимів, І.С. Буйна // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2005. – Вип. 15.7. – С. 215-220.
16. Потравный И.М. Хрестоматия по экологическому аудиту / И.М. Потравный. – М. : Изд-во "Просект", 2001. – 92 с. – С. 10-13.
17. Нуоффер Г. Экологический аудит на предприятии / Г. Нуоффер, Л. Ушарова // Мировая экономика и междунар. отношения. – 1997. – № 1. – С. 144-146.
18. Хумарова Н.И. Экологический аудит в морском природопользовании. Концепция, методика, практика / Н.И. Хумарова, Н.Г. Ковалева. – Одесса : Изд-во ИПРЭИ НАНУ. – 1998. – 141 с.
19. Чернов Н.К. Екологічний аудит підприємств / Н.К. Чернов // Людина та навколишнє середовище – проблеми безперервної екологічної освіти в вузах : матер. VII наук.-метод. конф. – Одеса, 2000. – С. 44.
20. Белов Г.В. Экологический менеджмент предприятия / Г.В. Белов. – М. : Изд-во "Логос", 2006. – 435 с.
21. Методичні рекомендації щодо підготовки, здійснення та оформлення звіту про екологічний аудит Міністерства охорони навколишнього природного середовища України. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.menr.gov.ua/documents/5_1149506489_Metodrec.rar.

Терещенко В.Ф. Сущность экологического аудита в аграрном производстве

Исследованы научные подходы к определению сущности экологического аудита отечественными и зарубежными учеными, нормативно-правовыми документами, сделан акцент на экологическом аудите в аграрном производстве. Это открывает новые перспективы научных исследований в научно-методологическом, организационном, технологическом и социальном планах. Они служат базовой категорией решения проблем в природопользовании сельскохозяйственного производства. В частности, речь идет об использовании, воспроизводстве, сбережении природных ресурсов и охране окружающей среды.

Ключевые слова: аудит, исследование, сущность, законодательство, сбережение, определение, природопользование.

Tereschenko V.F. Essence of ecological audit in an agrarian production

National and international approaches to the determination of the essence of ecological audit were studied. The accent on the ecological audit in agricultural production was made. National and international approaches to the determination of the essence of ecological audit were studied. The accent on the ecological audit in agricultural production was made. This opens the new perspectives of research in the scientific and methodological, organizational, technological and social plans. They serve as the basic category to solve the agricultural problems. In particular, they are: using, reproduction, conservation of natural resources and environmental protection.

Keywords: audit, investigation, essence, law, saving, determination, nature use.